

قرارداد فوروارد چیست؟

www.kifpool.me

Forward Contract

وبلاگ کیف پول من

قرارداد فوروارد چیست؟

در سال‌های گذشته بازار ارزهای دیجیتال نیز همچون بسیاری از بازارهای سنتی سهام، به منظور تسریع روند رشد و توسعه اکوسیستم خویش به سمت ایجاد بازاری برای مشتقات روی آورده است و انواع مختلف قراردادهای فعال در این حوزه نظیر قرارداد فوروارد، فیوچرز، آپشن و قراردادهای سواپ با عملکردهای متفاوت خویش، موجب جذب سرمایه‌گذاران به این دنیای نوظهور شده و سرمایه قابل توجهی را به بازار رمزآرزی تزریق کرده‌اند. یکی از قراردادهای بسیار پرطرفدار این روزهای دنیای کریپتو، **قرارداد فوروارد (Forward Contract)** نام دارد که در واقع یک قرارداد سفارشی میان طرفین قراردادی است که به موجب آن طرفین متعهد به خرید و فروش یک دارایی مشخص با قیمت معین در آینده می‌شوند.

اصولاً ماهیت این قرارداد سبب شده تا از آن برای عملیات‌های تجاری نظیر سفته بازی (Hedging) استفاده نمایند. به طور کلی به هنگامی که از سفته بازی صحبت می‌کنیم، منظور ما انجام معاملات اقتصادی ریسک‌داری است که به دلیل وجود نوسانات کوتاه یا میان مدت، سود خوبی را عاید ما می‌کنند. با توجه به چنین مسئله‌ای که غالباً با بسیاری از استراتژی‌های مالی تریدرها هم‌پوشانی دارد، شناخت قراردادهای فوروارد به یکی از مطالب مهم و ضروری این روزهای دنیای کریپتوکارنسی تبدیل شده است و به همین علت ما این

مقاله از بلاگ **کیف پول من** را به بررسی آن اختصاص داده‌ایم؛ بنابراین، اگر شما هم در این زمینه کنجکاو هستید تا انتهای این مقاله با ما همراه باشید.

آشنایی با قرارداد فوروارد (Forward Contract)

بازارهای مالی دارای واژگان و اصطلاحات پیچیده و متنوعی است و بازار رمزآزاری نیز به عنوان یکی از بازارهای مالی نوظهور از این قاعده مستثنی نمی‌باشد؛ طبیعتاً اگر قصد ورود به چنین بازاری را دارید و می‌خواهید که در مدت زمان کوتاه عملکرد خوبی از خود برجای بگذارید، بایستی با این اصطلاحات ارز دیجیتال آشنا باشید. قرارداد فوروارد یکی از این اصطلاحات مهم و کاربردی است. به طور کلی در **قرارداد فوروارد (Forward Exchange Contract)** که با نام اختصاری **FEC** نیز از آن یاد می‌شود، بایع یا همان فروشنده متعهد می‌شود در تاریخی معین (که در آینده است) کالایی را با اندازه، حجم و همچنین قیمت مشخص به خریدار تحویل دهد؛ در نتیجه با توجه به چنین تعریفی که از قرارداد فوروارد ارائه گردید، یکی از ویژگی‌های مهم این نوع خاص از قرارداد رایج در بازار مالی، در این نکته نهفته است که ما به قیمت کالای خریداری شده در آینده توجهی نخواهیم داشت و آن قیمت درج شده در قرارداد است که ذمه خریدار را به پرداخت این مبلغ مشغول ساخته است.

البته ناگفته نماند که این تعهد، یک تعهد یک طرفه تلقی نمی‌شود و تکالیفی نیز برای خریدار در نظر گرفته شده است، یعنی خریدار ملزم می‌باشد که در تاریخ تعیینی در قرارداد اقدام به خرید کالا مورد نظر نماید. به بیان ساده‌تر، این قرارداد، نوعی پوشش امن برای محافظت از طرفین قراردادی در برابر هرگونه خطرات احتمالی و غیرقابل پیش‌بینی نظیر برگشت قیمت برخلاف انتظارات سرمایه‌گذاران، تلقی می‌گردد. یکی از ویژگی‌های منحصر به فرد این نوع خاص از قرارداد این است که شما به موجب آن می‌توانید کالایی (اعم از فیزیکی یا مجازی همچون ارزهای دیجیتالی) را که اکنون مالک آن نیستید، بفروشید! به بیان دیگر، اکنون شما دارای این کالا نیستید؛ اما تعهد می‌کنید که در تاریخ مشخص شده در قرارداد، آن را به خریدار تحویل دهید.

بررسی یک مثال در این زمینه می‌تواند درک خوبی از **قرارداد فوروارد** را در ذهن مخاطبان ایجاد نماید: قرارداد فورواردی میان یک طراح جواهرات از جنس نقره و وارد کننده نقره منعقد می‌شود. به هنگام انعقاد قرارداد، قیمت هر کیلو نقره چیزی در حدود 700 دلار برآورد شده است و براساس مفاد قرارداد انعقادی، فروشنده متعهد می‌شود که حدوداً 50 کیلوگرم نقره را بعد از دو ماه به خریدار تحویل دهد و قیمت تعیینی نیز بر اساس توافق حاصل شده میان طرفین، قیمت فعلی هر کیلو نقره (که 700 دلار است) خواهد بود؛ به بیان دیگر، خریدار باید در زمان مقرر در قرارداد، مبلغ 35 هزار دلار را بابت 50 کیلوگرم نقره به فروشنده پرداخت نماید و پس از گذشت دو ماه، طرفین بدون توجه به قیمت واقعی نقره بایستی به تعهدات خویش عمل کنند.

نتایج احتمالی حاصله از قرارداد فوروارد

احتمالا با مطالعه مثال فوق چنین تصور کنید که این قرارداد همواره عملکردی برخلاف منافع فروشنده دارد و اصولا باید آن را یک تعهد یک طرفی یا ایقاع به شمار آورد! منظور از ایقاع، عمل حقوقی است که منحصر با اراده یک نفر ایجاد شده و برخلاف عقود و قراردادهای نیازی به دخالت دو یا چند اراده در آن وجود ندارد؛ پس چرا نام آن را قرارداد گذاشته و دو طرف قرارداد باید آن را امضا و تنفیذ نمایند؟!

برای پاسخ به این سوال همچنان از همان مثال قرارداد فوروارد نقره کمک می‌گیریم. در چنین قراردادی در واقع، خریدار نقره معتقد است که به احتمال زیاد قیمت نقره در آینده روند صعودی به خود گرفته و افزایش خواهد یافت و به همین علت تلاش می‌کند تا قیمت‌ها را در حدود قیمت توافقی قفل کرده و خود را از ریسک افزایش قیمت در آینده برهاند و در طرف دیگر ماجرا بایع و فروشنده نقره قرار دارد که با تصور این که قیمت‌ها در آینده کاهش خواهند یافت، تلاش می‌کند تا قیمت را در سطح قیمت فعلی قفل کند؛ در نتیجه با توجه به چنین توضیحی، طرفین قراردادی هر دو به نوعی از این توافق سود می‌برند و نظرات مخالف آن‌ها در مقابل هم قرار گرفته و در نتیجه قراردادی میان آن‌ها شکل می‌گیرد.

مطلب پیشنهادی : قرارداد های اختیاری در بازار ارز دیجیتال چیست؟

به طور کلی ما در قرارداد فوروارد با سه احتمال روبه‌رو خواهیم بود:

1. افزایش قیمت کالا که این امر به سود خریدار و به ضرر فروشنده تمام خواهد شد.

2. کاهش قیمت کالا که این امر به زیان خریدار و سود فروشنده خواهد بود.

3. ثابت باقی ماندن قیمت که در این حالت هیچکدام از طرفین قراردادی متحمل ضرر و زیان نخواهند شد.

با توجه به چنین احتمالاتی ما در قرارداد فوروارد با چند دسته از افراد مواجه خواهیم بود:

- گروه اول را آن دسته از تولید کنندگانی شکل می‌دهند که به شدت نگران نوسانات قیمتی در آینده هستند و با قبول قرارداد فوروارد، این ریسک را پوشش داده و شاید بتوان گفت که به نوعی به پیش فروش محصول و کالای خویش اقدام کرده‌اند.

- گروه دوم را خریدارانی شکل می‌دهند که بر خلاف دیدگاه گروه اول نگران افزایش قیمت کالای خریداری شده در آینده هستند و به همین علت کالای مورد نظر را پیش خرید می‌کنند.

- اما گروه سوم، فلسفه متفاوتی برای ورود به چنین قراردادهایی دارند! آن‌ها در واقع نوسان‌گیران بازار هستند که با پیش‌بینی روند بازار از طریق انجام تحلیل‌های فنی و اقتصادی مختلف، با هدف کسب سود وارد

چنین قراردادهایی می‌شوند و از اختلاف قیمتی اتفاق افتاده در میان بازار فعلی و همچنین بازار آتی سود به دست می‌آورند.

مقایسه مفهوم قرارداد فوروارد با مفاهیم مشابه

اگر اطلاعاتی در زمینه قراردادهای متنوع که در بازارهای مالی به کار گرفته می‌شوند داشته باشید، احتمالاً با مطالعه مطالب فوق با توجه به شباهتی که میان قرارداد فوروارد و قرارداد فیوچرز (Futures Contract) وجود دارد، این سوال ذهن شما را به خود درگیر سازد که آیا این دو قرارداد، عملکردی یکسان دارند یا به عبارت بهتر دو اصطلاح برای یک نوع قرارداد هستند یا با یکدیگر تفاوت دارند؟

در پاسخ به این سوال باید بگوییم که هر چند در این دو قرارداد، طرفین قراردادی به خرید و فروش یک کالا در آینده با قیمت معین، متعهد می‌شوند؛ اما نباید از این نکته غافل بود که تفاوت‌های ظریف و جزئی میان این دو نوع از قراردادها وجود دارد که سبب شده تا ماهیت حقوقی متفاوتی به خود بگیرند. یک قرارداد فوروارد در بورس مورد معامله قرار نمی‌گیرد، در واقع این نوع از قرارداد یک پیمان تعهد میان طرف خریدار و فروشنده تلقی می‌شود که با استانداردهای بورسی مطابقت ندارد؛ این در حالی است که در قراردادهای فیوچرز ما با معاملات بورسی مواجه هستیم.

یکی از تفاوت‌های اصلی دیگر موجود میان این دو، این است که مرحله تسویه در قراردادهای فوروارد به زمان تعیینی در قرارداد که موعد اجرای تعهدات فروشنده است موکول شده و خریدار باید در پایان قرارداد ثمن و مبلغ تعهد شده را به فروشنده پرداخت نماید؛ اما در قراردادهای فیوچرز روند تسویه به صورت روزانه در نظر گرفته می‌شود. ناگفته نماند که در قرارداد فوروارد ما با یک تاریخ تحویل قطعی مواجه هستیم و هیچکدام از طرفین قراردادی نمی‌توانند زودتر از موعد مقرر در قرارداد، طرف دیگر را الزام به ایفای تعهد نمایند؛ اما در قراردادهای فیوچرز امکان تحویل سفارش در بازه‌های زمانی مختلف نیز وجود دارد.

قرارداد فوروارد در دسته قراردادهای خصوصی جای می‌گیرد که به وسیله طرفین قراردادی امکان شخصی‌سازی آن وجود دارد و این اشخاص قادر خواهند بود هرگونه شرطی که منطبق با توافقات حاصله از مذاکرات پیش قراردادی است را در متن قرارداد قید نمایند و به همین علت از انعطاف‌پذیری بیشتری برخوردار هستند؛ اما این درحالی است که قراردادهای فیوچرز را در دسته قراردادهای توافق شده بر اساس شروط استاندارد جای می‌دهند. منظور از شروط استاندارد، شروط از پیش تعیین شده است که مذاکرات آتی میان طرفین تاثیری در آن نداشته و طرفین نمی‌توانند از اجرای آن‌ها عدول نمایند و به طور کلی مفاد قراردادهای فیوچرز از تاریخ تحویل، حجم قرارداد، ویژگی‌های فنی گرفته تا فرآیندها انجام تراکنش‌ها، کاملاً با شروط استاندارد متحدالشکل موجود که نسبت به سایر قراردادهای فیوچرز اعمال می‌شود، مطابقت دارد.

قرارداد فوروارد؛ بهترین راه حل برای پوشش ریسک قراردادی

همان طور که در مطالب فوق مشاهده کردید، قرارداد فوروارد در واقع نوعی قرارداد مشتقه قابل تنظیم میان طرفین قراردادی محسوب می‌شود که کالایی در تاریخ معین در آینده مورد معامله قرار گرفته و قیمت آن نیز به طور دقیق معین می‌گردد. با توجه به ماهیت منعطف قراردادهای فوروارد امکان تنظیم قرارداد براساس توافقات طرفین در ارتباط با نوع کالا، میزان ثمن و مبلغ قراردادی و همچنین تاریخ تحویل وجود دارد. البته ناگفته نماند که قراردادهای فوروارد در صرافی‌های متمرکز مورد معامله قرار نگرفته و ابزاری برای معاملات بازار فرابورس (OTC) محسوب می‌شوند.

به طور کلی کاربرد قرارداد فوروارد را می‌توان در پوشش ریسک جستجو کرد، به عنوان مثال این نوع خاص از قراردادهای به تولید کنندگان و مصرف کنندگان محصولات و کالاها کمک می‌کند تا از زیان‌های وارده بر اثر تغییر فاحش و ناگهانی قیمت دارایی و کالای مورد نظر جلوگیری به عمل آورند. لازم به ذکر است، در صورتی که در ارتباط با ماهیت قرارداد فوروارد سوالی دارید که در این مقاله از **کیف پول من** به آن اشاره نشده است، می‌توانید سوال خود را در بخش نظرات مطرح کنید تا کارشناسان ما در اسرع وقت به سوال شما پاسخ دهند.